8. Zkušenosti podniků s bezpečnostními incidenty souvisejícími s ICT

S rozšiřováním informačních a komunikačních technologií vzrůstá i riziko jejich napadení a poškození či zneužití získaných informací. Proto je důležité věnovat pozornost bezpečnosti ICT, která sleduje zabezpečení celé IT infrastruktury včetně koncových zařízení. V praxi to znamená ochranu před neoprávněnou fyzickou manipulací se zařízeními, zabezpečení přístupu k elektronickým datům a ochranu před jejich neoprávněnou manipulací, šifrování vzájemné komunikace i uložených dat a jejich pravidelné zálohování.

Pozn.: otázky v této kapitole se vztahují k roku předcházejícímu šetření, tj. zde konkrétně k roku 2020

Hlavní zjištění

- **S alespoň jedním ICT bezpečnostním incidentem** se v průběhu roku 2020 setkalo 14 % podniků s deseti a více zaměstnanci v ČR. Mezi velkými podniky se tak stalo u 29 % z nich, ale tyto bezpečnostní incidenty se nevyhnuly ani pětině středně velkých subjektů a 12 % malých firem. S některým z bezpečnostních incidentů souvisejících s ICT se setkaly nejčastěji podniky působící v oboru telekomunikační činnosti (38 % z nich), ale také 27 % firem působících v oblasti IT nebo 22 % subjektů z oboru obchod a opravy motorových vozidel.
- Nejčastějším bezpečnostním incidentem byla v roce 2020 **nedostupnost služeb ICT**. S nedostupností ICT služeb se v roce 2020 v Česku setkalo celkem 12 % podniků. Zkušenost s ní má 26 % velkých podniků, 17 % středně velkých a desetina malých subjektů s 10 až 49 zaměstnanci. Může jít o útok typu odepření služby (Denial of Service; DoS, příp. DDoS), což je typ útoku na počítač nebo síť, který způsobí přehlcení kapacity serveru obrovským množstvím požadavků a tím způsobí jeho nedostupnost. Dalším útokem může být také napadení vyděračským programem (ransomwarem), který cílí na nedostupnost dat nebo celého systému a za znovuobnovení je požadováno zaplacení výkupného.
- Mezi méně časté bezpečnostní incidenty patřilo v roce 2020 **zničení nebo poškození firemních dat**. Setkalo se s ním 5 % podniků s deseti a více zaměstnanci, ale téměř desetina velkých subjektů (9 %). Ke zničení nebo poškození dat firmy může dojít např. kvůli nakažení škodlivým softwarem nebo neoprávněnému vniknutí (útok hackerů). I s tímto typem bezpečnostního útoku se setkaly nejčastěji firmy působící v telekomunikačních činnostech (11 %) nebo v činnostech v oblasti IT (9 %).
- Poměrně vzácný byl v českém podnikatelském sektoru v průběhu roku 2020 útok způsobující **prozrazení důvěrných údajů** – zkušenost s ním deklarovalo jen 1 % všech firem s více než 10 zaměstnanci, z velkých subjektů to bylo 5 %. Jde o moderní formy podvodů, které cílí většinou na zaměstnance s cílem získat citlivé informace. Řadí se sem např. phishing a pharming, kdy se útočník prostřednictvím falešné identity snaží získat důvěrné informace. S tímto typem útoku mají zkušenost nejvíce podniky z telekomunikačních činností (4 %) případně cestovní agentury a kanceláře (3 %).
- Pro **evropské srovnání** zkušeností podniků s bezpečnostními incidenty souvisejícími s ICT jsou v době vydání publikace k dispozici jen data za rok 2019. Tehdy se s alespoň jedním bezpečnostním incidentem souvisejícím s ICT setkala pětina podniků s 10 a více zaměstnanci v Česku, což byl čtvrtý nejčastější podíl v rámci Unie. První tři příčky obsadily podniky ve Švédsku (35 %), na Maltě (24 %) a v Belgii (22 %), průměr za EU byl v tomto ukazateli 13 %.

Graf 8.1: Zkušenost s bezpečnostními incidenty ICT v roce 2020 v podnicích s 10 a více zaměstnanci v ČR

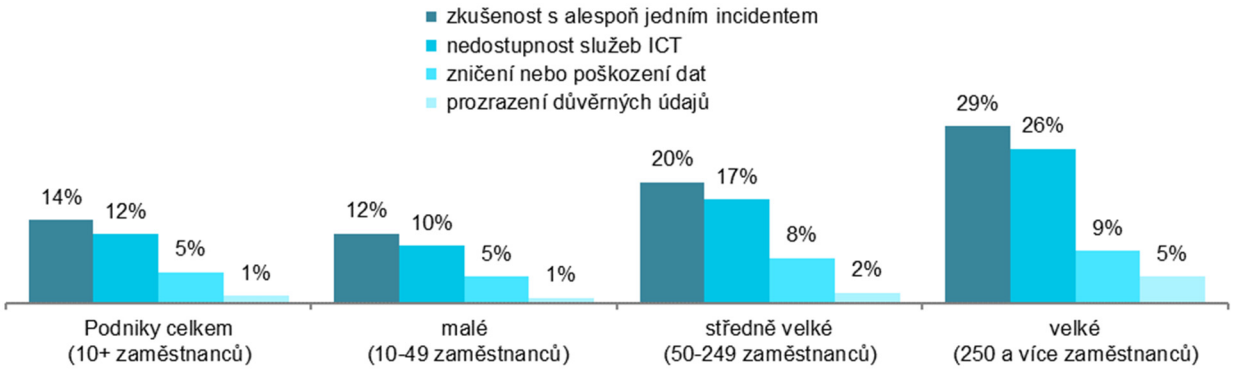

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané odvětvové skupině

Zdroj: Český statistický úřad 2021

Tab. 8.1: Zkušenost s bezpečnostními incidenty ICT v roce 2020 v podnicích s 10 a více zaměstnanci v ČR

	Podniky, které se setkaly s některým z bezpečnostních incidentů souvisejících s ICT	ICT bezpečnostní incident souvisel:		
		s nedostupností služeb ICT	se zničením nebo poškozením dat	s prozrazením důvěrných údajů
Podniky celkem (10+)	**13,8**	**11,5**	**5,2**	**1,3**
Velikost podniku				
10–49 zaměstnanců	11,6	9,6	4,5	1,0
50–249 zaměstnanců	20,1	17,2	7,6	1,8
250 a více zaměstnanců	29,4	25,7	8,7	4,5
Odvětví (ekonomická činnost)				
Zpracovatelský průmysl	12,7	10,5	4,7	1,6
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	13,1	11,3	4,8	0,9
Stavebnictví	10,9	7,8	4,4	0,9
Obchod a opravy motorových vozidel	22,4	19,9	7,6	1,0
Velkoobchod	15,5	14,7	4,8	0,7
Maloobchod	17,3	13,8	5,8	1,3
Doprava a skladování	10,2	8,8	4,9	1,1
Ubytování	9,6	6,3	5,2	.
Stravování a pohostinství	6,5	4,3	4,5	0,4
Činnosti cestovních agentur a kanceláří	20,1	18,3	6,0	3,4
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	21,5	18,0	7,2	2,6
Telekomunikační činnosti	38,2	36,2	10,9	4,0
Činnosti v oblasti IT	26,5	23,3	9,2	2,6
Činnosti v oblasti nemovitostí	14,8	14,2	6,9	1,5
Profesní, vědecké a technické činnosti	18,4	15,7	5,6	1,4
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	10,7	8,0	4,6	2,0

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

Zdroj: Český statistický úřad 2021

Graf 8.2 Podniky s 10 a více zaměstnanci v zemích EU a jejich zkušenost s bezpečnostními incidenty ICT v roce 2019

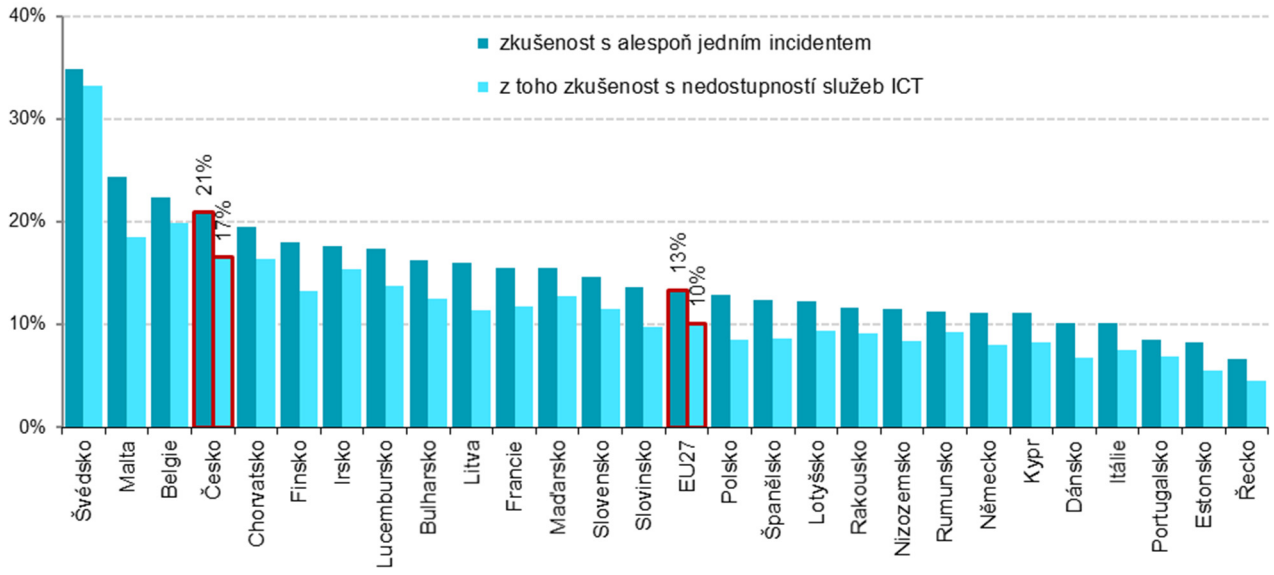

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi *zdroj dat: Eurostat, prosinec 2019*